

Nieuwjaarspeech Jos van Bree

8 januari 2023, Wintersfeer

Welkom iedereen hier op en bij de ijsbaan van Wintersfeer,

Wat fijn om jullie hier allemaal weer te zien. De afgelopen twee jaren kon ik mijn nieuwjaarswensen alleen digitaal met u delen. Afstand houden, mondkapjes, doorstroomlocaties, uitgestelde zorg en zelfs tijdelijk een avondklok, we hebben het in de loop van dit jaar gelukkig allemaal achter ons kunnen laten. Dat wilde niet zeggen dat het leven weer werd zoals we gewend waren. De economische impact van de pandemie voelen we allemaal, net als de maatschappelijke gevolgen van corona. Personeelstekorten zijn in alle sectoren zichtbaar. Winkels en restaurants sluiten door een gebrek aan personeel en inkomsten en de zorg kan de opgelopen achterstand moeilijk inhalen door onderbezetting.

Toch ging in 2022 ook het dagelijks leven door. Ik heb hier een paar cijfers van onze burgerlijke stand:

- Als gemeente zijn we het afgelopen jaar gegroeid naar een inwonersaantal van 40.445.
- Er zijn 367 baby's geboren en 385 inwoners overleden.
- 1.763 personen vertrokken naar een andere gemeente, 1.752 hebben zich afgelopen jaar hier gevestigd.
- 242 personen zijn vertrokken naar het buitenland en 587 hebben zich hier gevestigd.
- 88 nieuwe Nederlanders hebben hun inburgeringsexamen hier afgerond en hebben een plekje in onze gemeenschap gevonden.

We vierden weer voorzichtig carnaval, ik mocht tijdens Lintjesregen zeven inwoners verrassen met een Koninklijke Onderscheiding en één persoon ontving een lintje tijdens een bijzondere gelegenheid. De dodenherdenking op het Brits Ereveld was druk bezocht en zeer indrukwekkend door de actualiteit in onze Europese achtertuin. We mochten, helaas eenmalig, gastheer zijn voor de ZLM-tour die haar finish in Mierlo had en vandaag staan we alweer voor de laatste dag bij de Wintersfeer ijsbaan.

En ook 2023 zijn we alweer goed gestart. Afgelopen vrijdag heb ik Wim van der Linden mogen onthullen als nieuwe Mierlose Mens. Niet iedereen zal die naam direct iets zeggen. Maar Wim is één van die onzichtbare vrijwilligers die al jaren in Mierlo actief is. Als gids van de standerdmolen verzorgt hij samen met de molenaar de rondleidingen. Bij Dierenrijk leidt hij ook al jaren schoolklassen rond en helpt daarnaast bij het voorbereiden van het eten van de dieren. Of misschien kent u hem als koorlid of oud-voorzitter van Mierlo Vocaal. Daar zat hij onder andere in de jubileumcommissie die in 2017 het 140-jarig bestaan van de gemengde zangvereniging vormgaf. Of als lid van de Heemkundekring waar hij de afgelopen maanden veel Mierlonaren geholpen heeft met het compleet krijgen van hun verzamelboek De Canon van Mierlo. Vanaf deze plek wil ik Wim nogmaals van harte feliciteren met zijn levenslange benoeming tot Mierlose Mens.

Een dieptepunt afgelopen jaar was natuurlijk het vreselijke ongeval in de Kasteeltuin, waarbij een inwoner van onze gemeente overleden is. Het heeft ons allemaal en mij persoonlijk diep geraakt. Komende tijd gaan we samen met de evenementenorganisatoren in de gemeente in gesprek om mogelijke onduidelijkheden hierover te bespreken. Afgelopen 2 maanden zijn al acties doorgevoerd volgens het plan van aanpak.

De wereld staat nog steeds op zijn kop, ook al is de belangrijkste reden nu een andere. Toen we de pandemie een beetje onder controle kregen, zijn we overvallen door de Russische inval in Oekraïne.

We kregen nauwelijks tijd om op adem te komen. Al snel kwam het besef dat de inwoners van Oekraïne onze hulp en steun nodig hadden. Onze veerkracht werd weer behoorlijk op de proef gesteld. Als een tuimelpop werden we heen en weer geslingerd tussen opluchting en verbijstering, zorgen en zorgeloosheid. Trots zag ik dat spontane hulpacties op touw werden gezet en dat vluchtelingen onderdak vonden bij verschillende huishoudens en locaties in Geldrop-Mierlo, zoals het oude GGD-gebouw in de Stationsstraat, in de voormalige peuterspeelzaal de Kiekeboe in de Twern in Geldrop en in het logeershuis van Bouwinfra tegenover Mifano. Integreren en meedoen kwam al snel op gang. Veel vrijwilligers uit de wijk, ondersteunt door Vluchtelingenwerk, hebben zich ingezet om te zorgen voor een warm welkom en de broodnodige afleiding. Spelletjesmiddagen, samen koken, kennismakingen, rondleidingen en excursies, alles werd uit de kast gehaald zodat de vluchtelingen Geldrop-Mierlo konden leren kennen. De vluchtelingen hebben gedurende hun verblijf de vrijwilligers getraakteerd op een zelfgemaakte Oekraïense maaltijd.

Wat later in het jaar werd de gemeente gevraagd om noodopvang voor een periode van drie weken beschikbaar te maken in sporthal De Weijer. Ook daar overwonnen de omwonenden de onbekendheid en ontstonden er wederzijds contacten.

De tropische temperaturen tijdens de zomermaanden maakten ons steeds bewuster van de gevolgen van klimaatverandering op onze leefwereld. Klimaatadaptatie en duurzaamheid staat gelukkig bij steeds meer inwoners en ondernemers op het netvlies. Steeds meer inwoners verduurzamen hun woningen en zorgen voor minder hittestress door hun stoep te vervangen door gras en beplanting. Ook bedrijven nemen besparende maatregelen om hun energieverbruik en uitstoot te verminderen.

De stikstofbeperkingen leggen een zware druk op onze regionale bouwopgave en staat economische groei bij onze ondernemers in de weg. Ook de broodnodige verbreding van de A67 loopt vertraging op. De regio slaat wel de handen ineen voor energiemaatregelen langs de snelweg. Leefbaarheid in de kernen vinden we belangrijk, maar het schuurt met de wens tot parkeren voor de deur. En hoe leven bedrijven en particulieren samen in een woonwijk zonder overlast?

Onze portemonnee laat ons steeds vaker de bodem zien. Energie en boodschappen slurpen een steeds groter deel van ons budget op. Veel huishoudens hebben het moeilijk of redden het niet meer. Ik ben daarom blij dat de gemeenteraad afgelopen maand heeft besloten tot een extra financiële injectie om inwoners en maatschappelijke organisaties te ondersteunen in hun dagelijkse worsteling om te overleven. Met dit pakket maatregelen kunnen we meer mensen helpen die, ondanks de financiële ruggensteuntjes van de overheid, de kans lopen om onder het niveau van een bestaansminimum te zakken. Er worden ook maatregelen genomen voor de bedrijven in onze gemeente. Komende maand hoort u meer daarover.

Ondanks de hoge inflatie konden we gelukkig de begroting dit jaar vaststellen zonder een verhoging van de gemeentelijke lasten.

We hebben dit jaar niet stilgezeten als gemeente. Een nieuwe gemeenteraad en een nieuw college, met bekende en nieuwe gezichten. De raad heeft de lange termijnambities voor de Geldrop-Mierlo vastgesteld. En het ambitieuze doelstellingenakkoord dat het college heeft opgesteld, heeft inmiddels al z'n doorwerking gekregen in de gemeentelijke strategie en de begroting. Alles is dus in positie om voortvarend voor Geldrop-Mierlo aan de slag te zijn.

De organisatie heeft zich afgelopen jaar sterk doorontwikkeld en zet dat komende jaar voort. Onder de noemer 'Durven & Doen' worden stappen gezet op het gebied van visie, strategie, werken met programma's, besturen en sturen en waarden & gedrag. Hier hebben we niet alleen profijt van binnen Geldrop-Mierlo, maar ook om onze rol in de regio goed in te kunnen vullen.

En om daar gelijk op door te gaan: we hebben het afgelopen jaar een grote dynamiek gezien in de regio. Er liggen enorme economische kansen binnen Brainport Eindhoven. Zuidoost-Brabant is ondertussen één van de belangrijkste mainports in Nederland en Europa. Naast kansen zien we bovendien de nodige uitdagingen in de regio, bijvoorbeeld op het gebied van wonen, mobiliteit en duurzaamheid. De samenwerking tussen gemeenten en met het bedrijfsleven en kennisinstellingen is sterk en ontwikkelt zich door. Als Geldrop-Mierlo dragen we hier vol aan bij en dat zetten we in 2023 met energie door.

Afgelopen maand lazen we in de krant over de onderwereldkaart die een landelijke nieuwsorganisatie heeft opgesteld. Onze plek op de ranglijst laat zien dat onze gemeente kwetsbaar is. De regionale aanpak ondermijning lijkt vruchten af te werpen, maar blijft capaciteit en inzet vragen. De betrokkenheid en bereidheid van u, de inwoners, om daar een steentje aan bij te dragen blijft enorm belangrijk. U bent de ogen en oren in uw wijk, buurt en straat. Het serious gamingspel Eenheid75 en vanaf begin dit jaar ook de escaperoom bij Sporthal de Weijer, helpt mensen bewust te worden van signalen van ondermijnende activiteiten. Door het melden van deze signalen helpt u de opsporingsdiensten deze vorm van criminaliteit aan te pakken.

Het afnemende vertrouwen van burgers in de politiek en de toenemende polarisatie van de maatschappij is daarbij een grote zorg. In deze onzekere tijden is verbondenheid de belangrijkste manier om polarisatie tegen te gaan. Geen vooroordeel hebben over mensen die we niet kennen of instanties waarvan we de keuzes niet begrijpen. Opmerkingen en ideeën als 'ze doen toch wat ze zelf willen', 'ze denken alleen maar aan zichzelf', 'ze snappen ons niet', het voedt de tweedeling in onze maatschappij en daarmee een klimaat waarin het 'wij tegen zij' ontstaat en waarin iedereen zich, langzaam maar zeker, onveilig, onvrij en ontheemd gaat voelen. Dus laten we in verbinding blijven met elkaar.

Laten we niet te veel vasthouden aan onze eigen overtuiging, maar ook open staan voor de normen en waarden van een ander. Elkaar de hand toesteken om samen naar een oplossing te zoeken. Oprecht luisteren naar elkaar, snappen wat de ander belangrijk vindt en jezelf kwetsbaar opstellen, dat is waar begrip ontstaat. De opvang van zowel de asielzoekers als de Oekraïense vluchtelingen is voor mij een goed voorbeeld hiervan. Als burgervader was ik trots op de betrokkenheid die iedereen getoond heeft en de helpende hand uit te steken voor deze mensen in nood.

Namens het gemeentebestuur wens ik u een gezond en gelukkig 2023 met veel warmte, saamhorigheid en verbondenheid met iedereen om u heen.